

ಎಂದರೆ ಹೊಸವರ್ಷದ ಆಚರಣೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜಿಗೆ ಬನ್ ಚ್ಯುಂಗ್ ತಯಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅಂಟಂಟಾದ ವಿಶೇಷ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಹಂದಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ಮಸಾಲೆ ಹಾಕಿ ನೆನೆಸಿಡುವುದು, ಬಾಳೆ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಕಡುಬುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ಬೇಯಿಸುವುದು- ಹೀಗೆ ಇಡೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕುಟುಂಬದ ಒಂದು ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ, ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಒಲೆಯ ಬೆಂಕಿಯ ಬಳಿ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವುದು ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಯೆಟ್ನಾಂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, ಆಹಾರವು ಕೇವಲ ಆಹಾರವಲ್ಲ, ಅದು ನೆನಪು, ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಅನುಬಂಧದ ಸಂಕೇತ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಬ್ಬದ ಅಡುಗೆಯೂ ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬಂಧ, ಋತುಮಾನ ಹಾಗೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

◆ ಕವಿತೆ ಹುಟ್ಟುವ ಘಳಿಗೆ ಹೇಗಿರುತ್ತೆ?

ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯ 'ಪ್ರಾಸಸ್' ಅಂತರ್ಗತವೂ ಜೊತೆಗೆ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕವಿತೆಯು ಒಂದು ಬಿಡಿ ಚಿತ್ರ, ಯಾವುದೋ ಹಕ್ಕಿಯ ನೆರಳು, ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಕೇಳಿ ಬರುವ ಶಬ್ದ, ಮರುಕಳಿಸುವ ನೆನಪುಗಳೊಂದಿಗೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಸುಕಾಗುವ ಮೊದಲೇ ನಾನದನ್ನು ಬರೆದಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ ಈ ಬಿಡಿ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಲಯ, ಧ್ವನಿ, ಧಾಟಿ ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮರು ರೂಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಒಂದು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಹರಿಯಲು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅನುವಾದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಭಾವ ಎರಡೂ ಮುಕ್ತಾಗದಂತೆ, ಮೂಲ ಮತ್ತು ಅನುವಾದಿತ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಸುಲಿದಾಡುತ್ತವೆ.

ಅನುವಾದ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಕೊಡುವ ಕಸುಬು. ಇದು ನನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಮುಕ್ತ ಸೌಂದರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಾವ್ಯ ಕಲೆ, ಬರಹದ ಕೌಶಲ ಹಾಗೂ ಅರಿವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಂಬಲರ್ಹ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

◆ ನಿಮ್ಮ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಬರಹಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುವ ನಿಜಸಂಗತಿಗಳು ಯಾವುವು?

ನನ್ನೊಳಗನ್ನು ಮೀಟಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಹಲವು ಎನ್ನಬಹುದು. ಪಶ್ಚಿಮ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ನೀಲ ಸಾಗರ, ನಾನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಬೆಳೆದ ವಿಯೆಟ್ನಾಮಿನ ಹಸಿರು ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳು, ಬೆಳದಿಂಗಳು ಚೆಲ್ಲಿದ ರಾತ್ರಿಗಳ ಮೌನ ಮತ್ತದರ ಅನುಭಾವಿಕ ಹೊಳಪು - ಹೀಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ. ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಮಾತಕತೆಗಳಲ್ಲಿ, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳ ನಗು ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಯೆಟ್ನಾಂ ಯುದ್ಧದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಗಾಯ, ಮತ್ತದರ ನೆನಪು ಹಾಗೂ ಬೇಗುದಿ ನನ್ನ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದೊಂದು 'ಷ್ರೋಮಾ', ನನ್ನ ತಲೆಮಾರಿನ ಮೇಲೆ ಅದರ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ.

◆ ಅಮೆರಿಕ-ವಿಯೆಟ್ನಾಂ ಯುದ್ಧದ ಕುರಿತು ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿದೆ?

ವಿಯೆಟ್ನಾಂ ಯುದ್ಧವು ಕೇವಲ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆ ಅಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಗಾಯ. ಯುವಪೀಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ವಿಭಜನೆಗೆ ತೆತ್ತ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕಿಯಾಗಿ, ನೋವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಸ್ಪೈರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಭರವಸೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು